

		Algemene opmerkingen Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa	
		De termen "mensen" en "burgers" worden door elkaar heen gebruikt. Voorkeur om consequent te kiezen voor "bu	
		In de verschillende teksten staat "aantal malen". Voorkeur is zoveel mogelijk een termijn aan te geven, wat ook po	
		Begrip als "spaargeld" kun je alle kanten mee op, als je die niet definieert. Nietszeggend en niet te controleren.	
		De "C" van het CDA wordt nergens met zoveel woorden genoemd.	
Art no.	Artikel Verkiezingsprogramma	Amendement	Toelichting
	Hoofdstuk 1		
	Het verbeteren van de Europese interne markt:		
1.1	De interne markt moet vervolmaakt worden door belemmeringen in de nationale regelgeving weg te nemen als het gaat om vrij verkeer van personen, kapitaal, goederen en diensten;	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Toevoegen: Waarbij coördinatie van regulering van de digitale markt in snel tempo moet plaatsvinden	Deze ontwikkeling wordt nog belemmerd, doordat regelgeving anders geregeld is en niet voldoende aangepast aan technologische ontwikkelingen. De digitale markt zal enorm kunnen profiteren van Europese coördinatie.
1.4	Grensoverschrijdende infrastructuur moet verder ontwikkeld worden met Trans Europese Netwerken voor Transport, omdat vervoer, telecommunicatie en energie niet stopt bij de grens.	Kampen [aanvullend op 1.4] Het CDA zet zich in voor verdere ontwikkeling van havenstructuur binnen het TEN-T waarop o.a. Utrecht, Kampen, Moerdijk, Tiel, Nijmegen en Born/Venlo staan.	Dankzij inzet van CDA EP (C. Wortmann) staan deze gemeenten sinds december 2012 op het TEN-T met kans op financiële steun; en dus werkgelegenheid! Dit maakt de algemene tekst op blz. 6 over binnenvaartsector als cruciale motor voor de economie specifiek en concreter (ook handiger in campagne om abstracte Europa dichterbij te halen en invloed Europa en inzet CDA te duiden).
		CDA Enschede Nieuw: Het CDA is voorstander van open en neutraal internet en wil meer waarborgen voor de privacy van internetgebruikers.	Het internet is een essentiële infrastructuur aan het worden. Voor de fysieke infrastructuur geldt: niet zomaar onderscheid maken tussen gebruikers ("u mag 100, uw buurman 120"). De overheid houdt toezicht op overtreders, maar als u geflitst wordt omdat u een overtreding begaat kunt u bij de rechter in beroep. Dat zouden ook de uitgangspunten moeten zijn voor de digitale infrastructuur.
	Een open internationaal handelsbeleid:		
1.5	Een open internationaal handelsbeleid met andere landen en regio's in de wereld moet worden bevorderd;		

1.6	Europa moet sneller en beter ingrijpen bij oneerlijke concurrentie en bij dumping, want bedrijven zijn de dupe van oneigenlijke manieren van profiteren en mensen verliezen door valse concurrentie hun baan;	Kampen [aanvullend op 1.6] Het CDA zet zich ervoor in dat (inter)nationale certificaten voor Bruine Vlootschepen die voldoen aan de Europese richtlijnen voor veiligheid worden erkend door alle Lidstaten.	Traditionele zeilvaart heeft last van Denemarken die de internationale veiligheidscertificaten van de Nederlandse boten niet wil erkennen. Dat jaagt deze schippers op kosten en belemmert vrije verkeer. CDA EP (Wortmann) en CDA tweede kamer (vanHijum / deRouwe) hebben zich hier altijd voor ingezet en uitgesproken in samenspraak met de beroepsorganisatie BBZ. Voor onze regio en schippers belangrijk om die CDA lijn te continueren.
nieuw		CDA Enschede Nieuw programmapunt: De verdragen die de Europese Unie sluit, moeten open zijn en mogen geen geheime bijlagen bevatten.	Het is niet wenselijk dat verdragen gesloten door de unie, namens burgers en ondernemers, geheime bijlagen bevat. Dat is niet transparant en belemmert een open debat en democratische controle.
	Nadruk op innovatie en duurzaamheid om leidend te zijn in de wereld:		
1.8	Nederland moet meer gebruik maken van de Europese innovatieagenda (Horizon 2020). Dit zorgt voor banen en werkgelegenheid. Deze innovatieagenda moet het Nederlands topsectorenbeleid ondersteunen, door ook op Europees niveau samenwerking tussen bedrijfsleven, hogescholen en universiteiten te versterken;	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Nederland moet meer gebruik maken van de Europese innovatieagenda (Horizon 2020). Dit zorgt voor banen en werkgelegenheid. Deze innovatieagenda moet het Nederlands topsectorenbeleid ondersteunen, door ook op Europees niveau samenwerking tussen bedrijfsleven, hogescholen en universiteiten te versterken;	Dit gaat niet alleen universiteiten maar ook hogescholen aan.
	Hoofdstuk 2		
	Het aanpakken van (jeugd)werkloosheid:		
2.1	Lidstaten moeten hun arbeidsmarkt flexibiliseren. Dat betekent dat overheden en bedrijven om-, her- en bijscholing stimuleren voor werknemers (Life Long Learning Programma van de EU);		

2.2	(Beroeps)onderwijs moet jongeren via studie, stage of leer-/werktrajecten de vaardigheden meegeven die hen kansrijk maken op de arbeidsmarkt. Coördinatie door de EU is nodig voor de uitwisseling van best practices, het wegnemen van obstakels en het aanbieden van programma's zoals Erasmus Plus.	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Het onderwijs, m.n. het beroepsonderwijs moet jongeren via studie, stage of leer-/werktrajecten de vaardigheden meegeven die hen kansrijk maken op de arbeidsmarkt. Coördinatie door de EU is nodig voor de uitwisseling van best practices, het wegnemen van obstakels en het aanbieden van programma's zoals Erasmus Plus.	Beroepsonderwijs m.n. noemen nu staat het nog tussen haken en valt het wellicht weg.
	Vrij verkeer van personen en aanpak van degenen die er misbruik van maken:		
2.3	Mensen moeten vrij kunnen bewegen over landsgrenzen heen en daarbij opgebouwde sociale rechten behouden. De coördinatie daarvan moet op orde zijn;		
2.9	Het Nederlandse pensioenstelsel mag niet door Europa worden aangetast;	CDA Enschede Schrappen en vervangen door: Het Nederlandse pensioenstelsel is een nationaal stelsel en dient een nationale verantwoordelijkheid te blijven. Het mag niet door Europa worden aangetast.	Hiermee is het programma in lijn met het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer. Het uitgangspunt is dat pensioenen een nationale verantwoordelijkheid zijn.
2.10	ZZP'ers lopen tegen problemen aan als ze in een andere lidstaat werken. Het CDA wil dat het voor deze groep eenvoudiger wordt om overal in de EU te werken.		
	Hoofdstuk 3		
3.7	Het CDA is tegen een transferunie waarbij geld van het noorden naar het zuiden gaat en elke vorm die dat bevordert, zoals eurobonds.	CDA Enschede Toevoegen: directe herkapitalisering van de banken uit Europese fondsen (ESM en EFSF) en het uitgeven van leningen door de Europese Unie aan Lidstaten.	Via het ESM en ESF worden landen geholpen die het financieel moeilijk hebben om hun zaken weer op orde te brengen; daar zijn we voor. Die steun is niet bedoeld voor slecht presterende banken. Ook moet de EU zich niet opwerpen als bank van lening aan landen die de financiën niet op orde hebben.
	Een financiële sector die haar verantwoordelijkheid neemt naar de samenleving:		
3.13	Banken mogen niet langer spaargeld voor de handel voor eigen winst en risicovolle handelsactiviteiten gebruiken;	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Banken mogen niet langer "spaargeld" voor de handel voor eigen winst en risicovolle handelsactiviteiten gebruiken;	Hier is de term spaargeld niet gedefinieerd en dus niet te controleren. Door "" te plaatsen heb je ruimte later voor een definitie.
	Hoofdstuk 4		

	Hervorming van Europese instellingen en vereenvoudiging van procedures:		
4.3	Het Europees Parlement moet op één plek vergaderen;	<p>CDA Enschede Toevoegen: Als tussenoplossing zal het CDA voorstellen dat de Europarlementariërs de verplichte stemmingen in Straatsburg zowel ter plaatse kunnen doen als op afstand vanuit Brussel.</p>	<p>Het heen-en-weer-reizen op kosten van de Europese belastingbetaler om enkel een stemknopje is niet meer uit te leggen. Via 'televoting' kan dat prima. "Brussels, may we have your votes please?"</p> <p><i>Reactie</i> Vrees dat een "tussenvorm" met televoting voor de keuze stelt: ofwel een politiek punt maken en in Brussel blijven terwijl de rest in Straatsburg zit (werkt slecht qua informatievoorziening, contacten en andere bijeenkomsten dan stemmingen, dus slecht voor doeltreffendheid), ofwel mee blijven draaien in Straatsburg en daarmee ongewild een verkeerd signaal afgeven. Beide zijn niet goed voor het CDA en brengen 1 vergaderplek eerder verder weg dan dichterbij. Wellicht beter nog zwaarder inzetten op 1 vergaderplaats?</p>
4.5	Lonen van EU-ambtenaren moeten worden gematigd;	<p>CDA Enschede Schrappen en vervangen door: Lonen (en andere arbeidsvoorwaarden zoals belastingen en pensioenleeftijd) van de EU-ambtenaren worden verlaagd en in lijn gebracht met de salarissen van de ambtenaren in de best betalende landen van de EU.</p>	<p>Dit moet sterker neergezet worden. De Tweede Kamer nam hierover in 2012 een motie in deze strekking aan van het CDA. Deze werd met algemene stemmen aangenomen.</p>
4.5		<p>Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Weglaten</p>	<p>Matigen en geen richting aangeven geeft maximale ruimte, maar in debat moet je toch een handvat hebben om naar toe te werken. In het geheel van de Europese begroting is dit slechts een beperkt en moeilijk te hanteren thema, dat slechts symboolfunctie lijkt te hebben. Beter is Europese begrotingsdiscipline in zijn gehele omvang te noemen.</p>
	Centraal stellen van de burgers bij alle beslissingen die op Europees niveau genomen worden:		

4.7	De Europese Commissie moet waken over democratie, rechtsstaat en fundamentele rechten als persvrijheid in de lidstaten, door daadwerkelijk gebruik te maken van de mogelijkheden die geboden worden via artikel 7 van het Lissabon Verdrag (opschorten stemrecht in de Raad) en op basis van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM);		
4.8	Voordat Europa beleid gaat maken moet altijd de subsidiariteittoets worden toegepast om te bepalen of maatregelen nationaal of Europees worden vastgesteld;		
		CDA Enschede Nieuw: De Europese Unie heeft een wet openbaarheid bestuur nodig, waardoor alle nu nog geheime stukken en procedures openbaar worden. Alleen voor een zeer limitatieve lijst (nationale veiligheid, terrorisme) kan een uitzondering gemaakt worden.	Voor een goede democratische controle is het belangrijk dat media, volksvertegenwoordigers, burgers en belangenorganisaties toegang hebben tot overheidsinformatie. Openheid is dan van essentieel belang, dit is tot op heden onvoldoende geregeld in de EU.
	Hoofdstuk 6		
	Wegnemen van obstakels voor vrij verkeer in de grensregio's:		
6.2	Bedrijven die grensoverschrijdend actief (willen) zijn moeten geen hinder ondervinden bij procedures die tegen elkaar indruisen door verschillen in regelgeving. Nederland, Duitsland en België moeten nieuwe regelgeving toetsen op de effecten voor mensen in grensgebieden;	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Bedrijven en (Onderwijs-) instellingen die grensoverschrijdend actief (willen) zijn moeten geen hinder ondervinden bij procedures die tegen elkaar indruisen door verschillen in regelgeving. Nederland, Duitsland en België moeten nieuwe regelgeving toetsen op de effecten voor mensen in grensgebieden;	Het gaat niet alleen bedrijven aan dus een bredere doelgroep
6.3	Het UWV moet meer samenwerken met het EURES-netwerk (het Europese netwerk voor beroepsmobiliteit) om ook te voorzien in de vacatures over de grens;	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Toevoegen: Daarbij moet het onderwijs in de wederzijdse taal versterkt worden door het opzetten van taal-stimuleringsprojecten. Uitkeringsinstanties spelen hierbij met onderwijs en bedrijfsleven een belangrijke rol.	Spreekt voor zich

6.6	Nederland moet de implementatie van Europese richtlijnen afstemmen met België en Duitsland om eventuele problemen voor burgers en ondernemers die grensoverschrijdend werken of die over de grens wonen te voorkomen.	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Nederland moet de implementatie van Europese richtlijnen afstemmen met België en Duitsland om eventuele problemen voor burgers, studenten en ondernemers die grensoverschrijdend werken, studeren of die over de grens wonen te voorkomen.	Studenten is een aparte categorie waar nog wel iets te winnen valt.
	Hoofdstuk 8		
	Het strikter toepassen van de Kopenhagencriteria bij EU-toetredingsonderhandelingen:		
8.2	De absorptiecapaciteit van de EU is wat het CDA betreft een integraal onderdeel van de Kopenhagencriteria;	Commissie Buitenland CDA Overijssel/Werkgroep Europa Artikel weglaten	Het criterium absorptiekwiteit is van geheel andere orde dan de Kopenhagen-criteria, zoals die bij mogelijke toetreding worden gehanteerd en horen hier niet thuis.
8.3	De Balkan-landen moeten tijdens het toetredingsproces ook stappen zetten om de onderlinge samenwerking te bevorderen om economische groei te bevorderen, naar voorbeeld van de Benelux;		
8.4	Toetreding van Turkije tot de EU is nu niet aan de orde.	CDA Enschede Schrappen en vervangen door: Turkije krijgt een geprivilegieerd partnerschap aangeboden van de unie, inclusief een douane unie voor goederen en diensten. De EU zal zich als goede buur en partner opstellen, maar de onderhandelingen over toetreding worden afgebroken.	Op het gebied van handel is Turkije een goede partner. Maar op veel andere fronten (minderheden, mensenrechten, godsdienstvrijheid) gaat het niet goed. Klare taal is nodig, naar Turkije en naar onze kiezers: we willen samenwerken met Turkije (en daar stappen zetten), maar toetreding tot de EU is nu echt een brug te ver.
	Een nabuurschapsbeleid dat bijdraagt aan stabiliteit in de landen grenzend aan de EU:		